

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522201333
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3522201333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Novom Meste nad Váhom ako kolíznym opatrovníkom a o toho času plnoletú C. B., narodenú dňa XX.XX.XXXX, (do plnoletosti zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom), obaja bytom D. XXX, deti rodičov matky E. B., narodennej dňa XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, v konaní zastúpenej AK VAVRINČÍK, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Hurbanova 1, Nové Mesto nad Váhom, IČO 52 619 818 a otca B. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom B. F. XXX, v konaní zastúpeného JUDr. Emíliou Jancovou, advokátkou so sídlom Holubyho 1334/2, Nové Mesto nad Váhom, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/18/2022-231 zo dňa 2. decembra 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k C. B. zo sumy 160,- eur na sumu 240,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám počnúc dňom 27.04.2022 (výrok I.). Nedoplatok na zročnom výživnom u C. za dobu od 27.04.2022 do 30.11.2022 v celkovej sume 570,67 eur povolil súd prvej inštancie otcovi splácať k jej rukám v mesačných splátkach po 50,- eur popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku (výrok II.). Súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. zo sumy 120,- eur na sumu 160,- eur mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého počnúc dňom 27.04.2022 (výrok III.). Nedoplatok na zročnom výživnom u maloletého A. za dobu od 27.04.2022 do 30.11.2022 v celkovej sume 285,33 eur povolil súd prvej inštancie otcovi splácať k rukám matky maloletého v mesačných splátkach po 30,- eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku (výrok IV.). Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2019 č.k. 12P/80/2016-260 v časti určeného výživného (výrok V.). O trovách konania vyslovil, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že podaným návrhom sa matka detí domáhala zvýšenia výživného na dcéru C. zo sumy 160,- eur na sumu 240,- eur mesačne a na maloletého A. zo sumy 120,- eur na 200,- eur mesačne. Výživné k obom deťom bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/80/2016-260 zo dňa 28.08.2019 tak, že súd návrh otca na zverenie detí do striedavej starostlivosti zamietol, otcovi zvýšil vyživovaciu povinnosť

na vtedy maloletú C. na sumu 160,- eur a na maloletého A. na sumu 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2016 a nedoplatok na zročnom výživnom na vtedy maloletú C. za obdobie od 01.09.2016 do 31.08.2019 vo výške 2.160,- eur povolil otcovi splácať v splátkach po 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným a nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého A. za obdobie od 01.09.2016 do 31.08.2019 vo výške 1.800,- eur povolil otcovi splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným, k rukám matky detí pod hrozbou straty výhody splátok. V čase posledného zvýšenia výživného bola vtedy maloletá C. pred nástupom na strednú školu, avšak konkrétne výdavky vtedy ešte zrejme neboli. Otca nenavštevovala, no prispieval na jej výživu aj inou formou (uviedol, že deťom kupoval bicykle, C. prispel na výlet do Londýna 70,- eur a tiež na lyžiarsky výcvik). Maloletý A. bol žiakom druhého stupňa základnej školy a otec na jeho výživu prispieval aj inou formou, a to nákupom potrebných vecí a vreckovým. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom mala príjem 500,- eur mesačne a poberala opatrovateľský príspevok 300 až 400,- eur mesačne, otec mal príjem 504,- eur mesačne, iné vyživovacie povinnosti ako k vtedy malotej C. a malotej A. nemali.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že od posledného zvýšenia výživného došlo na strane oboch detí k zmene pomerov, keď v súčasnosti plnoletá C. navštevuje 3. ročník G. H. A. H. I. G. J. K., na ktorú prestúpila po druhom ročníku z G. L. A. v K.. Na predchádzajúcej škole mala pomerne vysoké výdavky, ktoré sú v súčasnosti čiastočne nižšie. Má výdavky spojené so štúdiom, cestovným, stravou, užívanými liekmi ako aj výživovými doplnkami v súvislosti s jej zdravotným stavom, má bezlaktózovú stravu a navštevuje pravidelne viaceré lekárske ambulancie (kožné, očné, endokrinologické). K zmene pomerov došlo aj u maloletého A., a to najmä v súvislosti s vyššími výdavkami na stravu, osobnú hygienu a športové záujmy. Matka v období od 24.06.2020 do 03.01.2021 bola nezamestnaná, od 04.01.2021 do 11.04.2021 dosahovala priemerný zárobok spolu s nemocenskými dávkami 824,- eur, od 12.04.2021 do 31.12.2021 dosiahla príjem priemerne 900,- eur, v roku 2022 dosahovala do mája príjem 893,- eur, od júna do septembra 2022 dosahovala príjem 500,- eur, v októbri 2022 pracovala v C., kde dosiahla príjem 851,72 eur, pracovný pomer skončila z dôvodu ochorenia jej otca a v súčasnosti pracuje u pôvodného zamestnávateľa a dosahuje príjem 893,- eur mesačne. Otec detí dosahoval v roku 2021 príjem s náhradami a nemocenskými dávkami vo výške 637,62 eur mesačne, v roku 2022 vo výške 614,26 eur mesačne. Súd prvej inštancie v prípade príjmu otca konštatoval, že to nie je príjem, ktorý by mohol pri vynaložení snahy dosahovať, a to s poukazom na jeho vyjadrenie, že robotnícka práca, ktorú vykonáva jeho súčasná partnerka (s príjmom 951,- eur), by ho nebavila. Súd poukázal na to, že v prípade výživy detí je podstatnejšie, aby rodič dokázal poskytnúť dieťaťu všetko nevyhnutné pred emocionálnym postojom rodiča k vykonávanej práci. Podľa súdu prvej inštancie by v prípade otca postačovalo zmeniť zamestnanie a dosahovať aspoň čiastočne vyšší príjem, pričom už pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom sa otec uspokojil s nízkym príjmom napriek jeho vedomosti o zdravotných problémoch jeho dcéry C.. S poukazom na pracovné ponuky zabezpečené v spise a príjem partnerky otca v robotníckej profesii súd prvej inštancie ustálil, že otec detí by mohol aj s ohľadom na jeho zdravotné obmedzenie (dvíhanie ťažkých bremien) dosahovať príjem minimálne na úrovni príjmu matky detí, t.j. v sume 893,- eur mesačne. Súd prvej inštancie preto považoval možnosti oboch rodičov podieľať sa výžive detí za vyrovnané s tým, že po úhrade výživného otcom bude príjem na člena rodiny matky v priemere 448,- eur (príjem 893,- eur + prídavky 51,- eur + výživné 400,- eur) a u otca v priemere 493,- eur (potencionálny príjem 893,- eur – výživné 400,- eur). Za prostriedky z úveru, ktorý bol údajne použitý na vyplatenie matky z BSM, otec získal majetkovú hodnotu, ktorú môže reálne užívať a matka si musela zabezpečiť vlastné bývanie pre seba a deti, preto súd prvej inštancie považoval možnosti oboch rodičov podieľať sa na výžive detí za vyrovnané. Na splátky nedoplatku na výživnom súd neprihliadal, nakoľko práve formou splátok tohto nedoplatku súd poskytol otcovi detí výhodu, pričom snahou rodiča by malo byť zaplatiť výživné čo najskôr.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že mu zvýši vyživovaciu povinnosť na v súčasnosti plnoletú C. na sumu 190,- eur mesačne a na maloletého A. na sumu 160,- eur mesačne. Stanovené výživné považoval za neprimerane vysoké s tým, že predstavuje 55 % jeho príjmu bez nedoplatkov na výživnom, ktoré spláca. Poukázal na to, že v čase posledného rozhodovania o výživnom súd prihliadal na zvýšené výdavky dcéry C. v súvislosti s jej nástupom na Strednú hotelovú školu v K., ktoré boli v druhom ročníku 1.583,50 eur ročne, pričom náklady na G. H. A. H. I. G. J. K. sú 300,60 eur vrátane poplatku za barmanský a baristický kurz, ktoré nie sú povinné a na ktoré C. ešte v decembri 2022 nechodila. Ďalej poukázal na správu B. M. L. zo dňa 18.11.2021, z ktorej vyplýva, že C. je 11 rokov po transplantácii krvotvorných buniek v úplnej remisii,

chorobnosť je minimálna, má sa veľmi dobre, navštevuje školu bez obmedzenia aktivity. Chodíva len na jednu pravidelnú kontrolu do N., ostatné kontrolné vyšetrenia absolvuje v O., lieky má predpísané iba na štítnu žľazu. Namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na splácanie jeho úveru s tým, že otec získal zaň protihodnotu a matka musela zabezpečiť bývanie pre deti, ktoré však získala s pomocou charitatívnych organizácií.

5. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Uviedla, že deti majú zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom (dcéra C.), hygienou a so školou a dochádzkou do školy, mimoškolskými aktivitami, sú vyššieho veku, potrebujú viac stravy, oblečenia, pričom otec na výživu nad rámec výživného inou formou neprispieva. Jej práca lakérničky v práškovej lakovni je fyzicky náročná (teplotná záťaž, toxické prostredie) a jej príjem nie je dostatočný na to, aby deťom hradila potrebné výdavky, pričom sama má zdravotné problémy. Poukázala na to, že skutočnosť, že otec detí nemá záujem si nájsť lepšie platenú prácu, pretože pracuje v mieste bydliska bez potreby dochádzania nie je dôvodom, na to, aby si lepšie platenú prácu nemohol nájsť. Podľa nej niet žiadnej prekážky, aby si otec detí mohol nájsť prácu s vyšším príjmom, ktorý by po odpočítaní výdavkov na cestovné bol vyšší ako je jeho aktuálny príjem. Tvrdenie, že robotnícka práca jeho partnerky by ho nebavila, hoci je lepšie platená, je možné považovať za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu. Považovala za nepravdivé tvrdenie otca, že pracuje podľa svojich schopností, nakoľko jeho zdravotný stav nie je taký, že by mu neumožňoval mať lepšie platenú prácu a jeho prístup k hľadaniu a získaniu lepšie plateného zamestnania označila za pasívny. Súdom zohľadnené náklady na štúdium dcéry C. sú napriek zmene školy vysoké, nakoľko k nim treba pripočítať ďalšie náklady za dochádzanie, oblečenie, školské pomôcky, špeciálnu stravu, návštevy lekárov v O. a N.. V podanom odvolaní otec poukazoval na svoj zdravotný stav (po operácii pruhu) a banalizoval zdravotný stav dcéry C. (onkologickú diagnózu), pričom po chemoterapii a rádioterapii má dcéra C. problémy so štítnou žľazou a zníženú imunitu a podľa komplexného posudku z roku 2018 sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Mal. A. je v súčasnosti vo fáze výrazného telesného rastu, s čím má zvýšené výdavky na ošatenie, stravu a mimoškolské športové aktivity. Pri zvýšení nákladov na výživu detí podľa nej otec nezohľadňuje mieru inflácie. Sumu 17.000,- eur z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov použila na kúpu pozemku, hoci táto suma nedosiahla celú kúpnu cenu, rodinný dom dostala, avšak musela uhradiť všetky siete, vybavenie domu, povolenia, terénne úpravy, zariadenie domu.

6. V súčasnosti plnoletá C. vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedla, že okrem liekov na predpis užíva aj voľnopredajné lieky a výživové doplnky, nakoľko po liečbe má problémy so štítnou žľazou a zníženú imunitu, má problémy s krvotvorbou, intoleranciu laktózy, vypadávaním vlasov, kožné a plesňové ochorenia nechťov a gynekologické problémy. Za rok by mala mať maturitné skúšky, s čím bude mať zvýšené výdavky, momentálne si robí autoškolu. Podľa nej si jej otec aj s ohľadom na jeho zdravotný stav vie zabezpečiť lepšie príjmy ako uvádza. Poukázala na to, že otec sa venuje nákladným koníčkom a vlastní dva rodinné domy na rozsiahlych pozemkoch, ktoré musí obhospodarovať a ním uvádzané príjmy nie sú v súlade s jeho životným štandardom.

7. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

8. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky, dcéry C. a kolízneho opatrovníka uviedol, že matkou tvrdené výdavky na deti sú nadhodnotené a neprimerané. Z nákupov voľnopredajných liekov podľa neho nie je zrejmé, že boli určené pre dcéru C.. Poukazoval na to, že C. navštevuje viaceré ambulancie v O., teda s menšími nákladmi. Deti z vlastného rozhodnutia prestali k nemu chodiť a nechce ich k stretnutiam nútiť. Je síce vyučený automechanik, ale v uvedenej profesii prax nemá a pracuje v oblasti, na ktorú stačí zdravotne a ktorá je v jeho možnostiach a schopnostiach, má v nej benefity a nemá náklady na cestovné a obedy. Jeho partnerka prispieva na spoločnú domácnosť, avšak hradí splátky úverov na rekonštrukciu domu a má jednu vyživovaciu povinnosť. Dcéra C. má po zmene strednej školy nižšie výdavky ako na Hotelovej škole a súd prvej inštancie mal podľa neho zohľadniť aj voľné lístky, ktoré môže dcéra C. využívať. Zdravotný stav dcéry C. nebagatelizoval, avšak opätovne poukázal na lekársku správu B. M. L. zo dňa 18.11.2021. Domy v jeho vlastníctve tvoria jeden celok s obytnou plochou 75 m², pričom tieto nadobudli s matkou detí za trvania manželstva za peniaze, ktoré on nadobudol predajom bytu v O.. Uviedol, že on nemá nákladné záľuby, ale tieto má matka detí.

9. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

11. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že podaný návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti k plnoletej C. a maloletému A. je čiastočne dôvodný, keďže od určenia posledného výživného na strane oboch detí došlo k zmene pomerov, náklady na zabezpečenie ich výživy sa zvýšili. Za primeranú sumu výživného súd považoval 240,- eur mesačne na v súčasnosti plnoletú C. a 160,- eur na maloletého A., ktoré zodpovedajú možnostiam a schopnostiam otca a odôvodneným potrebám detí.

12. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie výživného súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam povinného dodáva nasledovné:

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ich vyživovacích povinností. V tomto smere súd zdôrazňuje, že výživné na maloleté i plnoleté dieťa, ktoré nenadobudlo schopnosť samá sa živiť, zo strany rodiča zahŕňa náklady na všetky odôvodnené potreby dieťaťa pre jeho správny fyzický a duševný vývoj, teda aj náklady na bývanie, zdravotnú starostlivosť, stravu, vzdelávanie vrátane cestovného, študijných pomôcok a kurzov v rámci prípravy na povolanie, ošatenie a obuv, športové a rekreačné potreby. V prípade, keď má súd rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, musí porovnávať pomery na strane rodičov a detí, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na

ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností rodičov a od odôvodnených potrieb detí. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutočný stav veci v zmysle § 35 CMP a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k plnoletej C. a maloletému A. upravená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2019 č.k. 12P/80/2016-260 na sumu 160,- eur mesačne na vtedy maloletú C. a 120,- eur mesačne na maloletého A. od 01.09.2016. Vtedy maloletá C. mala 15 rokov, bola v poslednom ročníku základnej školy pred nástupom na strednú školu a maloletý A. mal 11 rokov a bol žiakom 6. ročníka základnej školy. V tom čase rovnako ako v súčasnosti mali rodičia detí vyživovaciu povinnosť len k dcére C. a synovi A.. Matka detí dosahovala príjem 500,- eur mesačne a opatrovanecký príspevok 350 – 400,- eur mesačne a otec detí dosahoval príjem 504,- eur mesačne. Už v tomto konaní súd prvej inštancie konštatoval nepochopiteľnosť postoja otca, ktorý opakovane uvádzal, že nemieni zmeniť prácu, hoci má schopnosti nájsť si prácu lepšie platenú a napriek tomu odmieta vynaložiť svoje sily a schopnosti, ktoré sú mu dané, v prospech svojich detí. Súd prvej inštancie však v uvedenom konaní pri zvýšení výživného vychádzal u otca detí zo zistených príjmových a majetkových možností. Od uvedenej úpravy vyživovacej povinnosti uplynulo 3,5 roka, plnoletá C. študovala prvý a druhý ročník na G. L. A. J. K., pričom školou vyčíslené náklady na štúdium v druhom ročníku boli 1.583,50 eur vrátane nákladov na uniformy, stravu, internát a učebnice. Do tretieho ročníku prestúpila C. na Strednú odbornú školu H. I. G. J. K., v ktorom školou vyčíslené výdavky sú vo výške 300,60 eur vrátane fakultatívneho barmanského a bartistického kurzu spolu v sume 180,- eur, avšak bez výdavkov na stravu a internát a bez špecifikácie pomôcok na začiatku školského roku. C. má tiež výdavky na stravu s tým, že má bezlaktózovú stravu a počas odborného výcviku má každý druhý týždeň možnosť stravovať sa v jedálni za 1,43 eur denne. K uniforme si bude musieť dokúpiť vestu a má výdavky na denné dochádzanie do školy, pričom len cestovné z D. do C. B. C. J. je vo výške 0,68 eur (27,20 eur mesačne) a v prípade, ak nemá voľný negarantovaný cestovný lístok platí ďalšie cestovné od 1,16 eur do 1,50 eur za jednu cestu do/z K.. V súvislosti s prekonaným onkologickým ochorením užíva lieky na štítnu žľazu (doplatok 3,- eurá) a rôzne vitamíny a výživové doplnky (10,- eur mesačne), pravidelne absolvuje lekárske prehliadky u viacerých odborných lekárov v O. a N.. Matka jej dáva vreckové 20 – 30 eur mesačne, z čoho si C. platí kozmetiku, šampóny, exkurzie. C. mala mimoriadny výdavok v súvislosti s absolvovaním autoškoly celkovo za 1.040,- eur. Maloletý A. je naďalej žiakom druhého stupňa základnej školy v N., avšak sa v jeho prípade zvýšili výdavky na stravu, osobnú hygienu a športové aktivity (floorbal, futbal, bicyklovanie, fitness). Matka detí dosahuje v súčasnosti príjem 893,- eur, má partnera, ktorý pracuje v zahraničí a nežije s ňou v spoločnej domácnosti. Otec detí pracuje ako skladník, vodič, údržbár a v roku 2021 mal príjem spolu s náhradami a nemocenskými dávkami vo výške 637,62 eur mesačne a v roku 2022 vo výške 614,26 eur mesačne. V domácnosti žije s družkou, ktorá má v robotníckej profesii príjem 951,29 eur a má jednu vyživovaciu povinnosť a poberá výživné na dieťa 100,- eur.

21. Uvedené porovnanie pomerov súd prvej inštancie vykonal správne a na základe jeho výsledkov vo veci aj správne rozhodol. V súčasnosti je dcéra C. plnoletá a navštevuje dennou formou 3. ročník Strednej odbornej školy H. I. G. J. K., a maloletý A. je naďalej žiakom základnej školy v N.. V súvislosti s narastajúcim vekom detí, štúdiom plnoletej C. na strednej škole a maloletého A. na základnej škole a zdravotnou starostlivosťou u dcéry C., majú nepochybne zvýšené výdavky oproti predchádzajúcej úprave. U detí tak nastala podstatná zmena pomerov, ktorá je dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti.

22. Vo vzťahu k posúdeniu majetkových pomerov otca a jeho výdavkov, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie príjmové a majetkové pomery preskúmal v miere dostatočnej pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti. V konaní bolo zistené, že hoci je otec zamestnaný u P. B. E. na pozícii skladník, vodič, údržbár a dosahoval v roku 2022 príjem 614,26 eur, s ohľadom na jeho vyjadrenie (že by ho robotnícka práca jeho partnerky s príjmom 951,- eur nebavila), ako aj s ohľadom na jeho vzdelanie (vyučení automechanik) a zdravotný stav (obmedzenie zdvíhať ťažké bremená) súd prvej inštancie správne vychádzal z potenciálneho príjmu vo výške príjmu matky detí z dôvodu, že pre postoj otca detí k možnosti nájsť si lepšie platenú prácu nezodpovedá jeho aktuálny príjem jeho možnostiam a schopnostiam, pričom bez dôležitého dôvodu sa vzdáva možného vyššieho príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii. Pre vyslovenie tohto záveru súd prvej inštancie správne vyhodnotil

zabezpečené ponuky práce na pozíciu robotníka v okrese C. B. C. J., za ktoré boli vo všetkých ponúkané vyššie odmeny v porovnaní s aktuálnym príjmom otca, pričom najvyššia odmena bola ponúkaná vo výške 2.500,- eur až 3.500,- eur mesačne na pozíciu montážnika s vyžadovaným cestovaním. Súd prvej inštancie preto správne ustálil, že otec detí mohol dosahovať príjem minimálne na úrovni príjmu matky, t.j. 893,- eur, ktorá pracuje tiež v robotníckej profesii, pričom súd prvej inštancie pri svojom závere nevyhlásil dokonca ani to, že by otec detí mohol dosahovať príjem ako jeho partnerka.

23. Ohľadom úveru splácaného otcom na vyplatenie matky z BSM súd prvej inštancie správne poukázal na to, že otec z vyporiadania BSM nadobudol do vlastníctva značnú majetkovú hodnotu – rodinný dom s viacerými pozemkami (spolu 3966 m²) a hnuiteľné veci (motorové vozidlo, kôň so žriebä a vybavenie garáže a kuchyne), ktoré môže reálne užívať. Za vyplatené finančné prostriedky z vyporiadania BSM matka detí musela zabezpečiť vlastné bývanie pre seba a obe deti, čo sa jej aj s pomocou charitatívnych organizácií podarilo, preto záver súdu prvej inštancie o tom, že považoval možnosti oboch rodičov podieľať sa na výžive detí za vyrovnané, bol správny a to aj s ohľadom na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom má pred takýmito výdavkami prednosť. Rovnako bol správny záver súdu prvej inštancie o tom, že splátky nedoplatkov na zročnom výživnom nezapočítal do porovnania životnej úrovne otca, matky a detí, nakoľko poskytnutie výhody splátok týchto nedoplatkov je len výhodou oddialenia splatnosti dlžného výživného, na ktoré má na výživu odkázané dieťa nárok.

24. K námietke otca, v ktorej spochybňoval náklady na výživu plnoletej C. súd konštatuje, že aj v tejto otázke súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Správne súd konštatoval, že výdavky dcéry C. sú v súčasnosti čiastočne nižšie ako boli v priebehu prvých dvoch rokov štúdia na G. L. A., avšak vo vyčíslených výdavkoch na štúdium na Strednej odbornej škole nie je započítaná žiadna strava, jazykové učebnice, náklady na špeciálne oblečenie (vestu) pričom vo vyčíslení nákladov na G. L. A. bol započítaný okrem toho aj výdavok na internát a stravu. Napriek tomu, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie dcéra C. barmanský a baristický kurz doposiaľ neabsolvovala a neuhradila, je dôvodné aj tento výdavok pri určovaní vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko sa jedná o výdavky na zvýšenie jej odbornej kvalifikácie pre účely lepších možností v budúcom pracovnom uplatnení. Z rovnakého dôvodu je potrebné zohľadniť aj výdavok dcéry C. na absolvovanie autoškoly vo výške 1.040,- eur. Otec rozporoval výdavky dcéry na voľnopredajné lieky a doplnky výživy, avšak v konaní bol preukázané, že pre prekonalé onkologické ochorenie má problémy so štítnou žľazou a zníženú imunitu, má C. problémy s krvotvorbou, vypadávaním vlasov, intoleranciu laktózy, kožné a plesňové ochorenia nechťov a gynekologické problémy, na zmiernenie následkov ktorých užíva špeciálnu stravu a uvedené doplnky stravy. Práve špeciálna strava a doplnky stravy (vitamín C, D, B komplex, B12, magnézium, komplex na vypadávajúce vlasy) sú v prípade C. odôvodneným výdavkom, nakoľko jej pomáhajú zmierniť zdravotné problémy a udržať jej zdravie v takom stave, ako ho vyhodnotila B. M. L.. Napriek tomu, že onkologické ochorenie je v prípade C. v remisii, musí absolvovať ročne viaceré preventívne zdravotné prehliadky, prevažne v O. a časť z nich v N., s čím má C. naďalej zvýšené výdavky.

25. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky výživného správne vyhodnotil odôvodnené potreby detí, a to s poukazom na to, že obe študujú mimo miesta svojho bydliska, do škôl obe denne dochádzajú, dcéra C. má po prekonalom ochorení zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť a mal. A. má zvýšené výdavky v súvislosti s prirodzeným rastom, pričom výdavky spočívajú vo zvýšených nákladoch na stravu, ošatenie a športové aktivity. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie v prípade otca vychádzal z jeho potenciálneho príjmu vo výške príjmu matky detí, dospel k správnej závere o rovnakej životnej úrovni každého člena rodiny. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného má za to, že výška vyživovacej povinnosti je vzhľadom na majetkové pomery otca a výdavky detí primeraná vo výške 240,- eur mesačne na plnoletú C. a vo výške 160,- eur mesačne na maloletého A., pričom je v možnostiach a schopnostiach otca takúto sumu platiť. Pokiaľ ide o zameškané výživné, toto súd prvej inštancie správne priznal odo dňa začatia súdneho konania, a teda od 27.04.2022. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o výške tohto výživného za obdobie od 27.04.2022 do 30.11.2022.

26. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).